

17 מרץ 2019
י' אדר ב תשע"ט

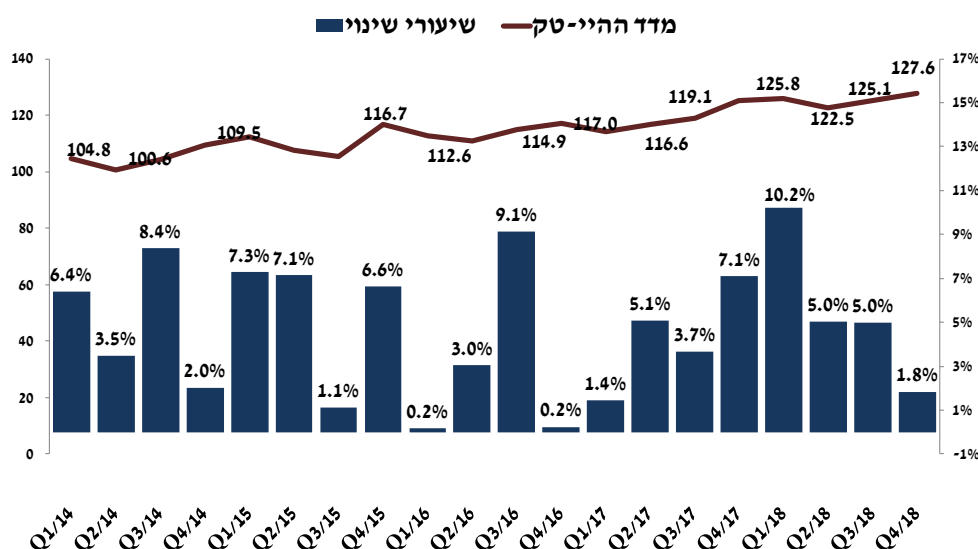
התפתחות תעשיית היי-טק¹

- ברבע האחרון של 2018 הגיע מדד תעשיית ההיי-טק לרמה של 127.6, ובכך נרשמה עלייה ריאלית מתונה של כ- 1.8% ביחס לרבע המקביל בשנת 2017
- הצמיחה משקפת התחזקות במרבית רכיבי המדד למעט רכיבי יצוא סחורות ההיי-טק, היצור התעשייתי והשקעות בתעשיית סחורות ההיי-טק.
- בסיכום שנת 2018 נמשכה העלייה במדד ההיי-טק, תוך האצה בקצב: עלייה ריאלית של כ- 5.4% במדד בהמשך לצמיחה של כ- 4.3% בשנת 2017 ושל כ- 3% בשנת 2016

ברבע האחרון של 2018 נמשכה הצמיחה במדד ההיי-טק התעשייתי, תוך האטה בקצב: בתקופה הנסקרת נרשמה עליה ריאלית של כ- 1.8% לעומת הרבע המקביל בשנת 2017, כך הגיע המדד לרמה של 127.6 נקודות. צמיחת המדד משקפת עליה במרבית רכיביו המדד למעט רכיבי השקעות התעשייה בסחורות ההיי-טק, יצוא סחורות ההיי-טק והיצור התעשייתי, אשר רשמו ירידה בתקופה הנסקרת. עלייה זו, ממשיכה להצביע על מגמת ההתרחבות של תעשיית היי-טק הישראלית, אשר רשמה עליה מצטברת של כ- 17% בארבע השנים האחרונות.

תעשיית ההיי-טק, כפי שאופיינה על ידי המחלקה למחקר כלכלי של התאחדות התעשיינים מבחינה בין סחורות ענפי ההיי-טק לבין שירותי ענפים אלו. לפיכך, ענפי הסחורות כוללים את פעילות תת ענפי התרופות, כלי הטיס והציוד האלקטרוני בתעשייה, ושירותי ההיי-טק כוללים את פעילות תת ענפי התכנות והמו"פ².

התפתחות מדד ההיי-טק
שיעורי שינוי, כל תקופה לעומת המקבילה

להצטרפות למנוי לסקירה זו לחץ כאן

¹ מבוסס על עיבודים והערכות של המחלקה למחקר כלכלי לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וה- IVC (נתונים מקוריים).
² על פי סיווג הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ענף התעשייה: תתי ענפי התרופות (21), יצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי (26), כלי הטיס (303); ענף המידע והתקשורת: תת ענף התכנות וייעוץ בתחום המחשבים (62); ענף השירותים המקצועיים, מדעיים וטכניים: ענף המחקר המדעי והפיתוח (72).

להלן בחינת התפתחות רכיבי המדד השונים, המהווים אינדיקציה למצב תעשיית ההיי-טק בהיבטים השונים: ייצור סחורות ענפי ההיי-טק, שכר בענפי שירותי ההיי-טק כסמן לתפוקת ענפים אלו, יצוא סחורות ושירותים, גיוס הון בענפי ההיי-טק, השקעות במכונות וציוד בתעשייה מיבוא ומועסקים.

רכיב ייצור סחורות ענפי ההיי-טק התעשייתיים רשם ירידה של כ- 0.6% ברבע האחרון של 2018 לעומת הרבע המקביל בשנת 2017, זאת בשל נסיגה חדה של כ- 27%³ בתוצר ענף התרופות. ירידה זו, קוזה במעט הודות לעלייה של כ- 7%³ בתוצר ענף המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי.

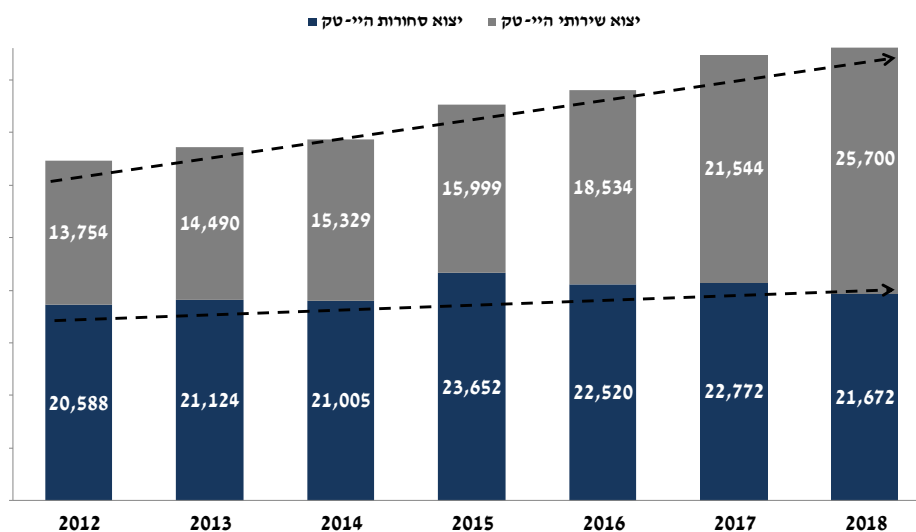
רכיב תפוקת ענפי שירותי ההיי-טק בא לידי ביטוי באמצעות השכר בענפי השירותים, אשר מהווה אינדיקציה לתפוקת ענפים אלו. נדגיש, כי ענפים אלו מאופיינים בהון אנושי גבוה ולכן עיקר תפוקתם נמדדת על ידי שכר. רכיב זה צמח בשיעור של כ- 8%³ בתקופה הנסקרת, אשר משקף עלייה נומינלית (שקלית) של כ- 11%³ בשכר הממוצע למשרת שכיר בענף התכנות והייעוץ, ושל כ- 0.2%³ בשכר הממוצע בענף המחקר המדעי והפיתוח.

רכיב יצוא סחורות היי-טק רשם נסיגה חדה של כ- 11% בתקופה הנסקרת³, זאת על רקע ירידה חדה ביותר של כ- 28%³ ביצוא ענף התרופות, לצד נסיגה של כ- 4% ביצוא ענף המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי ושל כ- 2%³ ביצוא ענף כלי הטיס.

רכיב יצוא שירותי ההיי-טק רשם עלייה של כ- 7% ברבע האחרון של 2018³. צמיחה זו, נגזרה בין היתר מצמיחה של כ- 25%³ ביצוא ענף המחקר המדעי והפיתוח זאת בהמשך לעלייה של כ- 47% ברבע השלישי של 2018. בנוסף, יצוא ענף התכנות והייעוץ רשם צמיחה ריאלית של כ- 10%³ זאת בהמשך לעלייה של כ- 17% ברבע הקודם.

התפתחות נתוני היצוא לשנת 2018 עולים בקנה אחד עם המגמה בשנים האחרונות, המראה כי יצוא סקטור שירותי ההיי-טק בתעשייה תופס תאוצה וגדל, בעוד יצוא סקטור סחורות ההיי-טק התעשייתיים אינו מתפתח בקצב דומה. מגמה זו, מצביעה על שינוי במבנה יצוא סך ענפי ההיי-טק התעשייתיים, אשר משליכה ובאה לידי ביטוי גם בנתוני היצוא המשקיים.

יצוא ההיי-טק התעשייתיים סחורות ושירותים⁴
מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

³ לעומת הרבע האחרון של 2017.

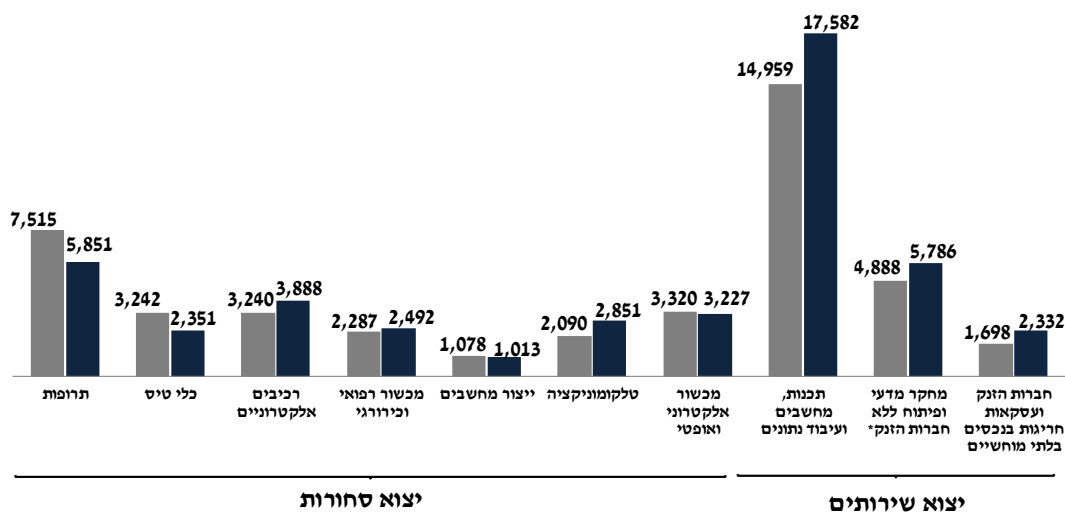
⁴ לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סיווג ענפי השירותים הינו בהתאם לפעילות העיקרית של החברה המייצאת. לעומת זאת, סיווג הסחורות נקבע בהתאם לסוג הסחורה עצמה.

מבחינה ענפית, ניתן לראות כי יצוא שירותי תכנות המחשבים ועיבוד הנתונים מהווה את החלק הארי מסך יצוא שירותי ההיי-טק התעשייתיים, וכי יצוא ענף התרופות מהווה את החלק העיקרי מיצוא סחורות ההיי-טק התעשייתיות.

יצוא ענפי ההיי-טק התעשייתית⁵
מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

■ 2017 ■ 2018

רכיבי גיוס הון בשירותי ההיי-טק והשקעות בתעשיית סחורות ההיי-טק: רכיב גיוס הון בשירותי ההיי-טק⁶ צמח בכ- 27% לעומת הרבע האחרון של 2017, זאת בניגוד לירידה במספר העסקאות שנסגרו (140 גיוסי הון לעומת 163 גיוסים ברבע המקביל בשנת 2017). מנגד, ירידה של כ- 20%³ חלה ברכיב השקעות תעשיית ההיי-טק במכונות וציוד מיבוא⁷, זאת על רקע נסיגה של כ- 20%³ בהשקעות ענף המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי ושל כ- 11%³ בהשקעות ענף התרופות.

רכיב התעסוקה בענפי ההיי-טק רשם גידול ריאלי של כ- 4% ברבע האחרון של 2018 לעומת הרבע המקביל ב- 2017, כך בתקופה הנסקרת הועסקו כ- 273 אלף איש בענפי ההיי-טק התעשייתיים. גידול זה, משקף עלייה במצבת העובדים של מרבית ענפי ההיי-טק: ענף הרכיבים האלקטרוניים (37.7%), ענף המחקר המדעי והפיתוח (35.6%), ענף התכנות והייעוץ בתחום המחשבים (35.4%), וענף המכשור האלקטרוני לבקרה ורפואי (32.8%). מנגד, פיטורים בקצב חד של כ- 9.5% חלו במצבת עובדי ענף התרופות לעומת הרבע האחרון של 2017 ושל כ- 36.4%³ בענף הציוד האלקטרוני לצריכה ותקשורת.

בהסתכלות שנתית, מרבית עובדי תעשיית ההיי-טק מועסקים בענפי השירותים, כאשר כמחצית בענף תכנות המחשבים והייעוץ וכ- 17% נוספים בענף המחקר המדעי והפיתוח. לעומתם, בענפי התעשייה מועסקים כ- 26% בענף ייצור המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי וכ- 4% בענף התרופות.

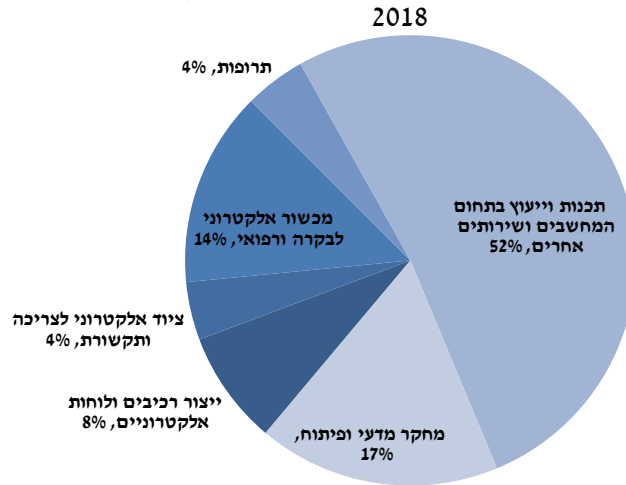
להצטרפות למנוי לסקירה זו לחץ כאן

⁵ לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סיווג ענפי השירותים הינו בהתאם לפעילות העיקרית של החברה המייצאת. לעומת זאת, סיווג הסחורות נקבע בהתאם לסוג הסחורה עצמה.

⁶ מקור: מחלקת המחקר של IVC.

⁷ השקעות תעשיית ההיי-טק במכונות וציוד מיבוא מהווה כ-80% מסך ההשקעות הכוללת במכונות וציוד.

התפלגות השכירים בענפי ההיי-טק

בסיכום שנת 2018 נמשכה העלייה בממדד ההיי-טק, תוך האצה בקצב: עלייה ריאלית של כ- 5.4% בממדד בהמשך לצמיחה של כ- 4.3% בשנת 2017 ושל כ- 3% בשנת 2016. צמיחת הממדד משקפת עליה במרבית רכיביו, למעט רכיב יצוא סחורות ההיי-טק, אשר רשם ירידה של כ- 5% בשנת 2018. כך, רכיב גיוס הון בשירותי ההיי-טק רשם זינוק של כ- 17%, לאחר צמיחה של כ- 8% בשנת 2017, רכיב יצוא השירותים צמח בכ- 16%, בהמשך לצמיחה בקצב דומה (כ- 15%) בשנת 2017. כמו כן, עלייה של כ- 7% חלה ברכיב תפוקת ענפי שירותי ההיי-טק, לצד גידול של כ- 5% ברכיב היצור התעשייתי ושל כ- 4% וכ- 2% ברכיבי התעסוקה וההשקעות במכונות וציוד, בהתאמה.

נספח מתודולוגי – קביעת משקלות

המדד המשוקלל המוצג בדו"ח זה, מחושב על ידי עיבוד המשקלות לרכיבי הממדד המתקבלות מלוחות תפוקה תשומה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לוחות אלו מתארים את קשרי הגומלין בין ענפי המשק הישראלי, ופותחו על ידי פרופ' לאונטיף בארה"ב ויושמו בישראל בשנים 2006-1958.

המחלקה למחקר כלכלי של התאחדות התעשיינים ביצעה שימוש בלוחות אלו, תוך התאמה לענפי תעשיית ההיי-טק בלבד*: ענפי התרופות, יצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי, תכנות מחשבים וייעוץ ומחקר מדעי ופיתוח.

משקלות

תעסוקה	השקעות במכונות וציוד בתעשייה	גיוס הון בשירותי ההיי-טק	יצוא שירותים	יצוא סחורות	תפוקת שירותי היי-טק	יצור תעשייתי	רכיב סה"כ תעשייה
16%	1%	4%	10%	21%	20%	27%	

*המשקלות חושבו ללא התייחסות לפעילות תת ענף כלי הטיס, עקב חוסר מידע.

עדכניות סקירה זו עד לתאריך 07/07/19 - עת צפויים להתפרסם נתוני תעשייה חדשים דבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר כלכלי:

מילה סויפר-פז, מנהלת המחלקה

קלייר סלע, כלכלנית

טלפון: 03-5198807